1836. No. 38.

DRENTSCHE COURANT.

DINGSDAG, DEN 27 SEPTEMBER.

De President der Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toezicht in de provincie Drenthe verwittigt mits dezen de geneeskundige Officiers- en Heelkunstbeoefenaren, dat door hem bij *C. W. Hasselo*, Bode bij opgemelde Commissie, te Assen, verzegelde *koepokstof* verkrijgbaar gesteld is.

De gemeentelijke Vaccinateurs worden herinnerd aan den inhoud der circulaire van voorgemelde Geneeskundige Commissie, d.d. 16den January 1834 nr. 73, waarbij, onder anderen, aan de onderscheidene Vaccinateurs de tijd voor de vaccine wordt bepaald, achtervolgens art. 12 van het reglement van Heeren Gedeputeerde Staten der provincie Drenthe, ter bevordering der koepokinenting voor dit gewest, goedgekeurd bij Zr. Ms. besluit van den 28sten October 1828 nr. 108.

Hij vertrouwt, dat de Heeren Vaccinateurs geene moeite zullen ontzien, om, zoo veel doenlijk, een [illegible] koepok-, die *alleen* voor de kinderziekte waarborgt, zullen gadeslaan en naauwkeurig observeren, om alzoo de gelukkige uitkomst der pogingen van Gouvernementswege, even onvermoeid als doelmatig aangewend, tot gelijk uiteinde te ondersteunen.

Delen, den 16den September 1836.

De President voornoemd,

DR. G. H. ANSHOFF.

'S GRAVENHAGE, den 22 September.

Z. K. H. de Prins *van Oranje* is gisteren avond, en Z. K. H. Prins *Albert van Pruissen* heden middag alhier aangekomen.

Een gevolge van het aan den Koning door den graaf *Schimmelpenninck* voorgedragene, dat de staat zijner gezondheid hem belette zijne betrekking van secretaris van Staat verder waartenemen, is bij Zr. Ms. besluit van den 19den dezer de baron *van Doorn*, Minister van Binnenlandsche zaken, te rekenen van dien 20sten dezer, *ad interim* belast met de functien van secretaris van Staat.

— De Fransche hoogleeraar *Cousin*, na in deze residentie onderscheidene scholen te hebben bezocht en de noodige inlichtingen omtrent den staat van het onderwijs hier te lande te hebben ingewonnen, is van hier naar Leiden, Haarlem, Amsterdam en Utrecht vertrokken, om ook in die steden de hoogere en lagere scholen en de Rijks kweekschool in oogenschouw te nemen.

— Door ons bij ons ontvangst zakje nota, geplaatst in het Dagblad van 16 Vrijdag, den 16den dezer, is ingesproken geworden, vinden wij ons genoopt, hetzelve nogmaals te herhalen, en andermaal *op de stelligste wijze* te verzekeren, dat er geene zoodanige nota bij de Regering is ingekomen.

— Den 23 September. Z. E. de Minister van Binnenlandsche zaken, baron *van Doorn*, heeft gisteren zijne tijdelijke betrekking van secretaris van Staat opgegeven. Naar men vernomen, is de heer *Fellenberg*, secretaris-generaal van het departement van binnenlandsche zaken, tijdelijk met de onderteekening der stukken van dat departement belast.

— Bij rescript van Z. M. van 30 Augustus j.l. is [illegible] over de aanstaande inkwartiering in den loop der maand October voortgang te doen hebben, en om dezelve ditmaal te doen plaats hebben bij de staven der battaillons, waarbij de schutters behooren, op grond, dat ter zelfder gelegenheid de mobiele, d.i. jongelijke schutters, van de ligting van 1835, moeten worden gekleed.

AMSTERDAM den 21 September.

Onze correspondent uit 's Hage verzekert ons heden andermaal *op de stelligste wijze*, dat zijne informatiën, nopens het aanbieden eener nota, van wege de Engelsche Regering, betrekkelijk de inkomende regten op Java, volkomen overeenkomstig de waarheid waren. Van eenen anderen kant worden wij ondertusschen, dat, ofschoon de hieromtrent bestaande geschillen nog niet zijn uit den weg geruimd, er geene de verwijderdste vrees bestaat, dat hieruit eenige botsingen tusschen de beide landen ontstaan kunnen, maar dat men zich veeleer met de hoop mag vleijen, deze kwestie tot beiderzijds genoegen eerlang beslecht te zien.

— De berigten uit Lissabon en de lagere Londensche coursen hebben gisteren, hier ter beurze, alwaar het vertrouwen begonnen was zich te herstellen, weder zeer ongunstig gewerkt. Ofschoon zich koopers opdeden, hebben de binnenlandsche fondsen weder

eene daling ondergaan. De 2½ pct. 51¾; kansb. 21⅜; 5 pct. 99⅜; syndic. 95¼ en 77⅛. Handelmaats. hield zich goed staande, 179½.

Heden was de beurs rustiger. De 2½ pct. w. s. was 52 1/16; kansb. 22; 5 pct. 99⅞ à 100; syndic. bleef op de hoogte van gisteren. Handelm. zeer aangenaam.

— Den 23 September. Ofschoon zich verscheidene koopers opdeden, was gisteren, hier ter beurze, de prijs der 2½ pc. w. s. weder aanmerkelijk lager, ten gevolge van de lagere Londensche merken. Ten laatste was de prijs 51 1/16. Ook de vreemde fondsen waren lager.

— In den nacht van eergister op gister is alhier een brand ontstaan, zwaarder dan onze stad in lang getroffen had. De brand begon in het *Café du Nord*, op den Nieuwendijk, bij den Dam. Verscheiden naburige huizen hebben veel geleden, een derzelve is geheel uitgebrand. Een elfjarig zoontje van een der bewoners is in de vlammen omgekomen, terwijl verscheiden menschen zwaar gewond en daar door in bedenkelijke omstandigheden verkeeren, zijnde een derzelve reeds overleden.

PARIJS, den 18 September.

De President van den Raad der Ministers, graaf *Molé*, is niet geheel hersteld, zoodat hij voor het oogenblik zich niet met de zaken van den Staat kan bezig houden.

— Thans verluidt meer, dat er [illegible] het tapijt is tusschen den Hertog van Orléans en eene Prinses van Hohenzollern-Sigmaringen, nicht van wijlen den Napelschen Koning *Murat*. Hiermede brengt men in verband het verleende verlof aan zijne weduwe om naar Frankrijk terug te komen, die dan ook werkelijk den 10den dezer met eene stoomboot te Marseille gearriveerd is.

— Het nieuwe Fransche Ministerie schijnt thans werkelijk besloten te hebben, om geene verdere hulp meer aan de Koningin-regentes van Spanje te verleenen. Bij een Koninklijk bevelschrift is een nieuw bataillon van het vreemden legioen, hetwelk uit kracht van een bevelschrift van den 19den December des vorigen jaars was op gerigt, ontbonden; en uit Bourdeaux schrijft men, dat aldaar bevel uit Parijs was aangekomen, om de soldaten, die bij de Fransche regementen in het Zuiden voor de dienst der Koningin-regentes waren aangeworven, naar hunne korpsen terug te zenden. De Fransche revolutionaire bladen toonen zich hierover zeer geërgerd.

— Men heeft berigten uit Madrid tot den 10den. Volgens de opgave in het half-officiële Ochtendblad vervat, blijft de toestand van het bewind der Koningin-regentes steeds zeer ongunstig. Niemand verwacht eenig gevolg van de onlangs uitgevaardigde decreten, en wel voornamelijk, omdat men overtuigd is, dat het onmogelijk zal zijn, dezelve in drie vierde gedeelten van het Rijk ten uitvoer te doen leggen. Reeds worden er aanmerkingen gemaakt tegen den omslag van de hoofdsom der gedwongene geldheffing over de onderscheidene provincien, als willekeurig en oppervlakkig, en wordt bewaard, dat deze omslag een aantal landschappen vijandig tegen het bewind van Madrid zal stemmen. Voor het overige schijnt de insubordinatie, welke zich onder de soldaten heeft betoond, tot de officieren over te slaan, immers een aantal der laatstgenoemden, waaronder hoofd-officieren en generaals, welke, hetzij vrijwillig, hetzij daartoe door hunne onderhebbenden genoodzaakt, hunne troepen hebben verlaten, heeft zich naar Madrid begeven, en doet zich aldaar gelden, om achterstallige soldij te erlangen, zonder zich aan de bevelen der Ministers, om zich uit de hoofdstad te verwijderen, te bekreunen. Aan het hoofd dezer lieden staat de gewezen Minister van oorlog, *Mendez Vigo*.

— Bij een besluit van de Koningin-Regentes worden de inkomsten, goederen en jaarwedden van alle aartsbisschoppen, bisschoppen en andere geestelijke personen, die zich vijandig jegens de bestaande Regering gedragen, ten behoeve van het ministerie van oorlog verbeurd verklaard.

Een ander besluit bepaalt, dat de militairen, die hunne vaandels verlaten hebben, van den staat des legers worden uitgesloten en hunne [illegible] stelden tijd zich weder bij hunne corpsen begeven.

Er heeft zich te Madrid eene vereeniging van zoogenaamde patriotten gevormd, onder den hoog-klinkenden naam van *Herstellers der Regten van het Volk*. Zij zal, wanneer zij daartoe het verlof der Regering erlangt, openbare, en anders geheime zittingen houden.

Ten aanzien der militaire bewegingen in Spanje leest men in de ministeriële opgaven de navolgende bijzonderheden: »De Generaal *Alaix* heeft *Gomez* niet kunnen of willen inhalen, en heeft zich naar Cuença gewend, ten einde aldaar zijne vermoeide soldaten eenigzins te verkwikken en de noodige rust te gunnen. De krijgsmagt van *Gomez* is aanmerkelijk aangegroeid. Het was hem gelukt om zich met *Quiles* te vereenigen, en er bestond dus alle waarschijnlijkheid, dat de gemeenschap tusschen Madrid en Frankrijk weder zou worden afgesneden.

In bijzondere brieven uit Bayonne van den 12den dezer wordt vermeld, dat bij het zoogenaamde legen van het midden, waarover San *Miguel* bevel voert, thans de schroomelijkste verwarring heerscht; dat de Carlistische benden straffeloos geheel Neder-Arragon doorkruisen; en dat nog onlangs eene geheele legerafdeeling van San *Miguel* voor twee compagnien Carlisten, die tot de benden van *Quiles* behoorden, is gevlugt.

Volgens eenen brief uit Elizondo, van den 10den,

is de generaal *Espartero*, die zich in den laatsten tijd door zijne vruchtelooze vervolging van *Gomez* heeft bekend gemaakt, te Lerma overleden.

De berüchte Don *Juan van Halen*, die thans als generaal bij de Christinos diende, is heimelijk uit hun leger vertrokken. Men heeft van de zijde der Christinos ijverige, doch vruchtelooze, nasporingen gedaan, om denzen avontunier in handen te krijgen.

D. *Carlos* heeft zich den 8sten van Aspeitia op weg begeven, om verscheiden plaatsen der provincie Guipuscoa te bezoeken.

— Den 20 September. Het Ministerie is eindelijk voltallig gemaakt. De *Moniteur* verkondigt heden de benoeming van den generaal *Bernard* tot Minister van Oorlog, en die van den heer *Martin* (du Nord) tot Minister van koophandel, openbare werken enz. Tevens heeft Z. M. de werkzaamheden van het ministerie van Oorlog in twee afzonderlijke afdeelingen gesplitst: 1°. de directie van het personeel en der militaire operatien; 2°. die van de administratie en van de comptabiliteit. De generaal *Sebramm* is aan het hoofd der eerstgenoemde, en de heer *Martineau des Chenes* aan dat der tweede geplaatst. In afwachting van het herstel van den heer *Martin*, die ernstig ziek is, is de Minister van Financien, de heer *Duchatel*, tijdelijk met het departement van koophandel belast.

— Het vertrek van den heer *de Latour Maubourg*, als Fransch ambassadeur [illegible]

— Te Nantes heeft eene oproerige beweging plaats gehad, ten gevolge dat zeven metselaars-knechts, wegens zamenspanning tot verkrijging van hooger werkloon, door het Tribunaal van Correctionele Politie tot veertien dagen gevangenis waren veroordeeld. Het volk heeft partij voor deze lieden genomen, en hen met geweld aan de wacht van gensdarmes willen ontrukken. De militairen zijn met steenen geworpen, en er was eene barrikade opgerigt, maar gelukkig heeft de goede houding der troepen en vooral de bezadigdheid der officieren de orde hersteld, nadat er verscheiden arrestatien gedaan waren.

— Te Madrid worden vele patriotsche gezelschappen en clubs opgerigt, die alle den generaal *Vigo Ledro* als hun opperhoofd erkennen.

D. *Joaquin Francisco Campuzano*, graaf *de Rechen*, is tot buitengewoon Gezant en gevolmagtigd Minister van Spanje bij den Koning der Franschen benoemd.

Het getal aanzienlijke Spanjaarden, die hun vaderland ten gevolge der laatste politieke gebeurtenissen verlaten en naar Frankrijk de wijk nemen, groeit dagelijks aan.

Den 8den moet tusschen de Carlisten en het Engelsch legioen, nabij Astigarraga, vrij ernstig gevochten zijn en de Engelschen het onderspit gedolven hebben.

D. *Carlos* moet dezer dagen eene aanzienlijke som gelds ontvangen en te Bayonne groote aankoopen van levensmiddelen, kleedingstukken en ammunitie voor zijn leger gedaan hebben.

— Te Brest is order gekomen om twee vaartuigen te wapenen en naar de kust van Portugal te zenden.

— Den 21 September. Naar men zegt, heeft het bewind besloten, om de voorgenomene expeditie naar Constantine, geen voortgang te doen hebben, en is naar Toulon bevel gezonden, om het vertrek van troepen naar de Afficaansche kust, bestemd voor die expeditie, te staken. De vijandige Arabieren vertoonen zich steeds in de nabijheid der Fransche bezettingen op genoemde kust, maar hebben in den laatsten tijd geen aanval tegen dezelve beproefd.

— Uit Madrid heeft men berigt van den 14den, inhoudende, dat de nieuwe Ministers benoemd waren. De heer *Calatrava* bleef President van den raad en Minister van buitenlandsche Zaken, en de generaal *Rodil* Minister van Oorlog, maar de heer *Mendizabal* was als Minister van Financien benoemd, en de heeren *Lopez*, *Cuadra* en *Landero* als Ministers van binnenlandsche zaken, marine en Justitie. De Koningin-regentes heeft den generaal *Mina* (die echter steeds zeer ziekelijk is) naauwer aan zich trachten te verbinden, door hem de waardigheid van inspecteur-generaal der nationale militie optedragen. De heer *Mendizabal* heeft terstond eene leening van 30 millioenen realen gesloten met het huis *Safon*, hetwelk hem dadelijk 4 millioenen in klinkende munt zou leveren. Den 12den moet het te Madrid weder onrustig zijn geweest. Het schijnt echter tot geene openlijke uitbarsting der ontevredenheid gekomen te zijn.

FRANKFORT, den 19 September.

De kroning der Keizerin van Oostenrijk, tot Koningin van Boheme, is den 12den dezer te Praag geschied. Des avonds zou de geheele stad prachtig verlicht, en een ongemeen groot vuurwerk, dat door de Boheemsche Standen bekostigd is, afgestoken worden.

— Volgens brieven uit Konstantinopel, tot den 12den laatstleden, zou de twist tusschen Frankrijk en de Porte, wegens Tunis, geheel bijgelegd zijn.

— Den 21 September. Bij voortduring ontvangt men uit Praag berigten van onderscheidene feesten, die aldaar, ter gelegenheid van de krooning, gegeven worden. Deze feesten zouden echter den 14den besloten worden met een groot volksfeest.

De jongste berigten uit Praag luiden gunstiger omtrent de aldaar heerschende *cholera*. Daarentegen meldt men, dat de ziekte in Hongarije hevig woedt. Volgens het dagblad van Zürich, heeft zij zich ook te Chur, in Graauwbunderland, vertoond.

— Hier is de tijding ontvangen, dat den Keizer van Rusland op zijne reis een ongeluk is overgekomen. Tusschen Pensa en Tamboff namelijk, nabij het

stadjen Czembor, zuidwaards van Novogorod, zijn de paarden van zijn rijtuig aan het hollen geraakt, waardoor het om verre is gestort, en de Keizer het sleutelbeen van den linkerarm heeft gebroken, zoodat Hoogstdezelve wel verpligt zou zijn voorzeerst te Czembor te blijven. Bij het afzenden der berigten was de gezondheidstoestand van den Monarch voor het overige niet verontrustend.

— Uit Christiania meldt men, dat het Rijksgerigt eindelijk uitspraak heeft gedaan in de zaak van den Staatsminister *Löwenskiold* en hem in eene geldboete van duizend spetie-daalders, met de kosten van het proces, verwezen, en zulks dewijl hij niet geprotesteerd heeft tegen het kon. besluit van den 2den Julij l.l., bij hetwelk de Noorweegsche Storthing onverwachts is ontbonden, zonder dat de afdeeling van den Staatsraad, die in genoemde hoofdstad gevestigd is, daarover alvorens was geraadpleegd.

Te Bern sprak men, volgens de jongste berigten, weder van nieuwe nasporingen van politieken aard. Er werd aldaar verhaald, dat uit Weenen verontrustende tijdingen waren ontvangen, die de bijeenroeping van eenen buitengewonen Landdag noodzakelijk zouden maken.

Men schrijft uit Innsbruck, den 12den dezer, dat een bataillon Oostenrijksche jagers, hetwelk aldaar garnizoen hield, order bekomen had om naar de Zwitsersche grenzen optetrekken.

— Men vernoemt uit Konstantinopel, dat de laatste termijn der oorlog-schatting, door de Porte aan Rusland verschuldigd, den 27sten der vorige maand betaald is geworden, en dat de ontruiming van Silistria met kracht wordt voortgezet.

Aanmatigingen van Groot-Brittannie.

Toen in Engeland een onbeschaamd eigenbelang het schoorvoetende waagde, de op niets gegronde en destijds door niemand gedeelde meening te uiten, *dat er een voorregt voor den invoer der Engelsche fabrijkaten in de Nederlandsche koloniën was bedongen*, toen konde een krachtig beroep op de letter en den geest der verdragen het Kabinet van London nog hebben weerhouden, van zijne staatkunde door eene zoo onzinnige vordering op nieuw te onteeren. Die gewaagde meening vond echter nergens tegenspraak, en daardoor binnen kort algemeene bemoediging. Weldra werd die leer door menigvuldige vlugschriften verspreid, door talrijke dagbladen gepredikt, in openbare vergaderingen, bleeden, in talrijke petitien aangedrongen, het eenstemmige gevoelen der Engelsche natie. Zelfs onze goede bondgenooten, de Tories, zij, die sedert hun het roer van den staat was ontglipt, altijd overvloeiden van betuigingen voor Nederland, en niet ophielden de Whigs te beschuldigen van onzen Koning en ons Vaderland trouwbreukig en verraderlijk te hebben mishandeld, hadden thans voor hunne verongelijkte vrienden niet één woord van deelneming, niet eenen letterkreep van ondersteuning, en de tolken der aristocratie wedijverden met de tolken der radicalen, om de Nederlandsche koloniën dienstbaar te maken aan de Engelsche fabrijkanten. Door de eenparigheid gesterkt, door geene tegenspraak gestuit, vond die schaamtelooze dwaalleer onbelemmerden toegang tot zelfs in het Parlement, en weldra weergalmde de vergaderzaal van den Engelschen Senaat van vermetele en buitensporige beschuldigingen van kwade trouw tegen eene Regering, welke tot heden nimmer van hare volkenregtelijke verbindtenissen is afgeweken.

Die steun der volksstem behoefde het Engelsche Ministerie, niettegenstaande zijn physiek overwigt, om, in regtstreekschen strijd met de rede, het regt en de verdragen, eene zoo onzinnige vordering met goed gevolg te kunnen verdedigen. Nu konde het Kabinet van Londen voortaan beweren, dat het slechts aan den algemeen erkenden wensch der natie voldeed, en konde het zijne vorderingen in verhouding tot de hevigheid der bijzondere klagten verhoogen.

Te midden der toenemende luidruchtigheid van de Engelsche grieven, bleef de Nederlander, in ongestoorde kalmte en met een onbegrensd vertrouwen op de booge wijsheid van zijne Regering, den gang der zaken bedaardelijk gadeslaan. Maar zelfs hier te lande begon, bij gebrek aan voldoende openingen, het gevoelen allengs veld te winnen, dat de eischen van Groot-Brittannie niet geheel zonder grond konden zijn. Dank hebbe de verdienstelijke schrijver »*van de verdediging der regten van Nederland*;" dit vraagpunt is thans beslist. (*)

Het is onze bedoeling niet, aan onze lezers een kort begrip dezer opmerkelijke brochure aan te bieden. Wij vleijen ons, dat dezelve binnen weinige dagen zich in aller handen zal bevinden. Het goed regt van Nederland wordt daarbij krachtig betoogd, en wij hopen, dat de Nederlandsche Regering, in het levendige besef van hare verantwoordelijkheid en van de [illegible] aan Groot-Brittannie zouden voorspruiten, zorg zal dragen, dat onze bezittingen niet aan de hebzuchtige ontwerpen van Groot-Brittannie worden prijs gegeven. In dit vraagstuk ligt de toekomst van Nederland opgesloten.

Moge ons voorbeeld aan minder magtige Staten tot leering verstrekken, dat zij nooit zonder gevaar met groote Mogendheden verdragen kunnen sluiten, daar deze aan zich de uitlegging voorbehouden, en de middelen bezitten, om die uitlegging te doen eerbiedigen! [*Handelsblad.*]

(*) »Verdediging der regten van Nederland tegen de aanmatigingen van Groot-Brittannie, met betrekking tot het tractaat, op den 17den Maart 1824 tusschen de beide Rijken gesloten." Deze belangrijke en ook, wat de typographische uitvoering betreft, keurige brochure, (waarvan in ons vorig nommer reeds gesproken wordt,) is thans te Amsterdam, bij den heer *A. Zwesnaryt* verkrijgbaar.

Aan de noordzijde van de Vaart te Assen, uit de hand te KOOP het HUIS, thans bewoond door Mr. *B. Servatius*, om met Mei 1837 te kunnen aanvaarden. Informatien bij den bewoner.

PRIJS-COURANT DER NEDERLANDSCHE EFFECTEN.

Amsterdam, den 23 September.

Werk. Schuld 2½ pt.	51⅛ a ⅜	Kans-Billetten	21½ a 22
Ditto 5 pct.	99¼ a 99¾	Amort. Syndicaat.	93⅝ a 94¼

Te Assen, bij C. VAN GORCUM, *Provinciale Drukker.*